

Vyšší odborná škola obalové techniky
a střední škola, Štětí

Digitální učební materiály

Programové vybavení - Textový procesor

Ivan Pomykacz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Licence

Digitální učební materiály, jejímž autorem je Ivan Pomykacz, podléhají licenci [Creative Commons: Uvedte autora - Nevyužívejte dílo komerčně - Zachovejte licenci 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/).

Vytvořeno na základě tohoto díla: <http://dumy.odbornaskola.cz/pomykacz>

Práva nad rámec této licence jsou popsána zde: <http://dumy.odbornaskola.cz/pomykacz>.

Disclaimer

Tento PDF dokument byl strojově vygenerován z HTML stránek

<http://dumy.odbornaskola.cz/pomykacz/>.

Je tedy možné, že sazba textu může obsahovat chyby. Jde převážně o vizuální a typografické chyby, které mohou narušit plynulou čitelnost textu. V některých případech může být ohrožena i funkčnost některých komponent (jako vnitřní odkazy).

Vzhledem k tomu, že vypracované materiály nebyly nikdy určeny pro výstupní formát PDF, autor se zříkává jakékoli odpovědnosti za nalezené chyby. Nesnažte se proto v této souvislosti autora kontaktovat.

Programové vybavení

Textový procesor

Obsah

- Formátování textu

Formátování textu

Název školy	Vyšší odborná škola obalové techniky a Střední škola, Štětí, příspěvková organizace		
Adresa školky	Kostelní 134, 411 08 Štětí		
IČ	46773509		
Název operačního programu	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		
Registrační číslo	CZ.1.07/1.5.00/34.1006		
Označení vzdělávacího materiálu	VY_32_INOVACE_22_PVY_421		
Název tématické oblasti (sady)	Programové vybavení		
Název materiálu	Formátování textu		
Anotace	Pracovní list povrchně ukazuje za cenu velké plošnosti / chaotičnosti na některé možnosti formátování textu. Seznamuje s několika typografickými výrazy.		
Autor	Ivan Pomykacz	Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Seznámení s GUI textového procesoru. Vložení zkopírovaného textu. Zná dialogy pro formát odstavce a písma.		
Klíčová slova	formátování textu, sloupce, účaří písma, typografická řeka, odsazení odstavce		
Druh výukového zdroje	Pracovní list	Věková skupina žáků	15+
Typ interakce	aktivita	Ročník	1.
Speciální vzdělávací potřeby	žádné		
Zhotoveno, (datum/období)	2012/2013	Celková velikost	

Obsah

- [Shrnutí](#)
- [Zadání](#)
- [Postup](#)
- [Zdroje](#)
- [Hodnocení](#)
- [Odevzdání](#)

Shrnutí

Jde o prvotní seznámení s textovým procesorem. Tato i všechny ostatní úlohy vychází z toho, že UI programu je natolik intuitivní, že není třeba se s ním nijak seznamovat. Na místo toho se preferuje metoda spirálovité učící křivky - od všeho něco a postupně prohlubovat. (Jinými slovy, právě skáčete do řeky, je třeba se naučit plavat)

Tato úloha tedy není jen o formátování textu, ale vlastně i odstavce a stránky.

Zadání

Vytvořte dokument podle **předlohy**. Odpovězte na případné otázky (jsou vysázeny kurzívou a šedým písmem).

České sociální vědy zatím ve využívání Internetu spíše pokulhávají a neméně zřejmé, že s pojmem musíme zacházet výjimečně neni ani filosofie. Specializované weby přesto v této zanebanané oblasti existují, byť jejich nabídka bohužel důkladné studium filosofie neumožňuje. Česká intelektuální scéna zkrátka potenciál Internetu zatím v tomto směru ponechává nevyužitý.

Jak jsme si již řekli v článku o amatérských publikačních serverech, Internet je místem, které umožňuje každému se svobodně vyjádřit. Vzniká zde podobná situace jako na přelomu středověku a renesance v literární klasice – obrovský nálet děl v souvislosti s cenou na vydání publikace. Je tedy možné riskovat a vydat věc, o které mám pochybnosti, zdá-li je dostatečně kvalitní či zda bude čtena. Důvod je prostý – na Internetu to nic (většinou) nestojí. Člověk většinou nemusí ani dávat v sízku svoji identitu, neboť je zcela běžná možnost užít pseudojmena uměleckého nebo jmeného. To je pro rozvoj filosofie jako disciplíny velice důležité, neboť stejně jako literatura potřebuje ke své existenci svobodu (pro zkušenostech s minulým režimem můžeme říci, že snad ještě více). Internet se zdá být ideálním prostředím díky své snadné možnosti publikace, svobodě a možnosti prezentovat své názory jak odborně, tak i široké veřejnosti.

Podívejme se tedy na to, jakým způsobem zachytíla česká intelektuální scéna fenomén Internetu a jestli nám trochu neujel vlak. Jestli předtím však musíme filosofii definovat, neboť inflace významově deformovaných sousoví jako „filosofie naší firmy“, obchodního záměru, „moje filosofie“ apod. přelší porozumění původnímu významu slova filosofie nenapomáhá. Klasickou definici, kterou poskytuje Wikipedie, můžeme považovat, pro laickou veřejnost, jako dostatečně uspokojivou: „Filosofie, řecky φιλοσοφία, z φιλία (láska, mít rád, toužit po něčem) a σοφία (moudrost, zdatnost) je soustavně, racionálně a kritické zkoumání skutečnosti, světa a člověka, případně i toho, co je přesahuje (metafyzika).“ Zůstává nám otázka, jaké jsou možnosti, které nám nabízí, a jaké možnosti máme k dispozici.

Následující článek bude vzhledem do české filosofické scény, která již cestu na Internet našla. I když bude text poměrně kritický, je potřeba se na něj dívat v širším kontextu. Pro studenty filosofie na vysokých školách jsou k dispozici široké studijní materiály, přístupné buď přes informační systémy univerzity nebo na osobních stránkách přednášejícího. Přístup k těmto informacím tedy mají prakticky jen posluchači. Za příklad uvedme stránky JOSEFA ŠPŮRY z katedry filosofie ZČU.

Podívejme se však na to, co český (s malými odchyceními do zahraničí) Internet nabízí široké veřejnosti, nezbýhne v dobování dokumentů za vysokými zdi univerzity.

Je potřeba říci, že české internetové stránky věnované filosofii nabízejí poměrně značně omezené množství textů. Osobně jsem se s tím setkal například při psaní článků o internetové etice. O tomto tématu neexistoval snad žádný komplexnější článek v češtině. Druhým neduhem je to, že většina tvůrců, když už je schopna dodat obsah, neumí technologiicky najít funkčnost a vzhled stránky – návštěva takových webů je výjtemem o několik let historie nazpět. Podobně je na tom SEO, o kterém prakticky nelze hovořit. Nepochybněm problémem je nedostatek lidských zdrojů.

Na druhou stranu i český Internet nabízí silné hráče (glosy.info) a zajímavé komunijní aktivity (Agora Metaphysica). Pokud se k nim dokáží přidat další, má česká filosofie o svůj rozvoj postaráno (alespoň na úrovni obecného vnímání lidí), pokud ne, budeme i nadále odkázáni na anglicky psanou literaturu, která, ať se nám to líbí či ne, se od nás vzdaluje milovými kroky a nebude ležet jí dohodu.

Sledujte linku – učaři písma, něco není, jak má ...

T a j e m s t v í ř e k y

Neproblematičtější u sady odstavců jsou tzv. řeky, které vznikají při sáhbě do hloubky. Řeka je pojem z oblasti typografie, jako řeky se označují samostatné nebo sávané odstavce mezi slovy, které zůstávají přes několik řádků pod sebou. Taková hlíd místa pak zhoršují srozumitelnost, texty se hůře čtou. Bohužel odstavcové řeky automaticky nastíjí ani programy určené pro sázení textu (řeky musí být kontrolovány ručně) natož další nedokonalé internetové průhledy, které dává ani nedokáží dělit slova na koncích řádků, což by sázku řek zmenšilo. Ke vzniku řek také přispívá narovnávané odstavce do hloubky (s z obou stran), což sice z grafického hlediska často vypadá elegantně, rozdělí řeky však sázejí možnost vnitřně informací, zejména u užších odstavců (např. jestli do textu vidět odstavec).

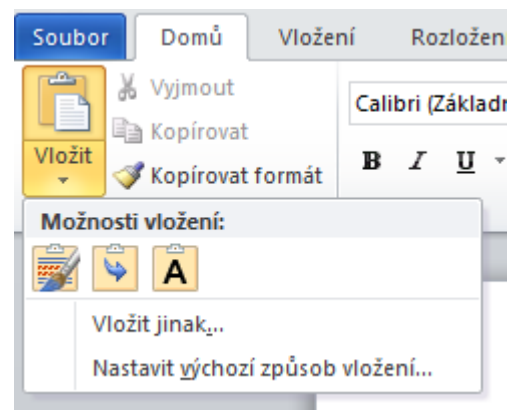
V textu nalevo je přesně 120 slov, kdo by to však počítal ručně, že?

Jakým způsobem to lze zvládnout?

Odsazení odstavce tak, jak chceme, nemusí být vždy tak triviální, jak se může na první pohled zdát. Zejména, chceme-li odsadit jinak první řádek od ostatních. Mimochodem, odsazení prvního řádku v odstavci je vysázeno české sazby. Například anglosaské země tento okrasný prvek nepoužívají.

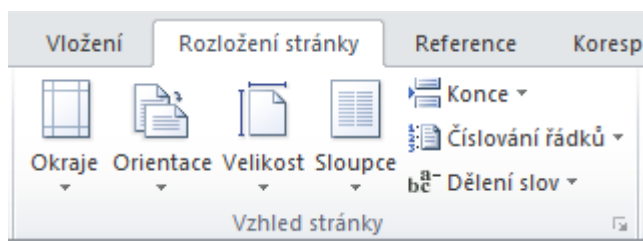
Postup

- Níže, v sekci **Zdroje**, jsou k dispozici texty, obrázky nebo další soubory, které budete potřebovat k vytvoření dokumentu.

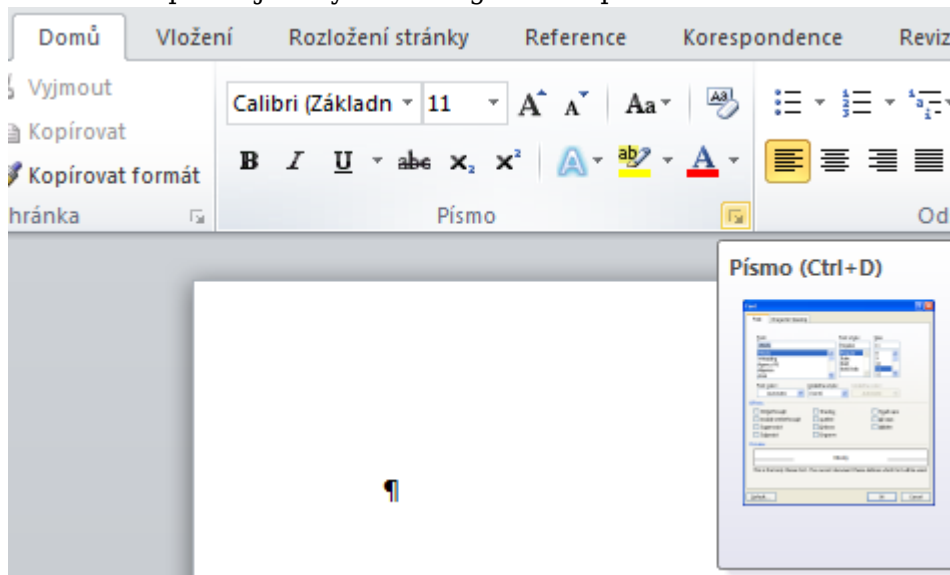

Umíte správně vložit kopírovaný text do dokumentu?

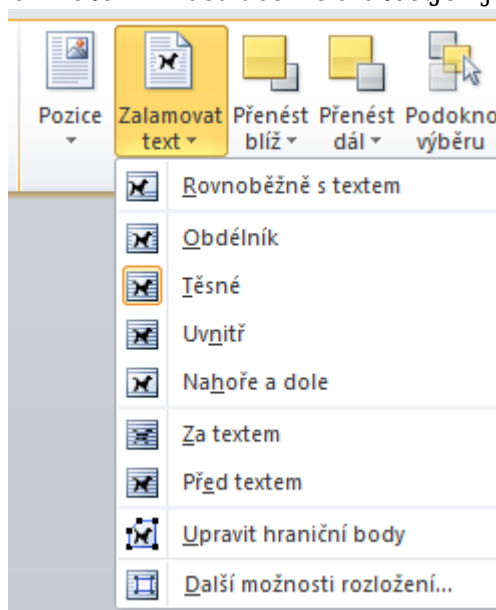
- Rozvrhněte si layout stránek - první stránka je rozdělena na dva sloupce, druhá nikoli.

- Nastavení účaří písma je skryto v dialogu *Písmo* pod *Proložení znaků*.

- Text pod nadpisem *Tajemství řeky* je zarovnan v tabulce.
- Nastavení posledních dvou odstavců hledejte v dialogu *Odstavec*.
- Pokus o zakulacený text je realizován přes panel *Vložení - Ilustrace - Obrázce*. Jen jestli pak

zvládnete nastavit vhodné zalomení textu.

Zdroje

Zdrojový text ke stažení (kódování UTF-8).

Hodnocení

Hodnotí se dodržení formátování textu. Není nutné dodržet naprosto (na pixel) přesné formátování.

Odevzdání

Odevzdejte výsledný dokument (použijte nativní formát pro daný textový procesor).

Soubor pojmenujte dle názvu úkolu a vašeho jména. Mezery v názvu nahradte pomlčkami. Např. úkol *Formátování textu*, který vypracoval Jan Novák se bude jmenovat: `formatovani-textu_nova-jan` + přípona.

Dokument uložte zde na Moodle.